

Tussen Oranje en Rood

door Gigi Schuiten

Aan de vooravond van Koninginnedag 2002 lijkt het bestuur van Amsterdam op het punt te staan, om één van de belangrijkste volksfeesten een doodsteek toe te dienen. Dankzij de inspanningen van de verenigde horeca is voorkomen dat de feestvierder dit jaar slechts in chaotisch afgeladen kroegen zijn alcoholische drankje kan kopen en nuttigen. De ongeregeldheden rond het decor van het Centraal Station tijdens het vorige Oranjefeest zijn handig aangegrepen om de langgekoesterde wens - de stad van het vermeende imago van een moderne versie van Sodom en Gomora af te helpen - te realiseren. De Zwarte Piet is toegespeeld aan de horeca en aan de feestvierders, waar de rellen van vorig jaar vooral op het conto van de slechte logistieke organisatie en het falende materieel van de Nederlandse Spoorwegen bij geschreven hadden dienen te worden.

Het is niet de eerste keer dat een volksfeest te lijden heeft onder de wetgeving die het Amsterdamse Stadsbestuur uitvaardigt. In 1612 werd het traditionele planten van een klein boompje door jongemannen in de tuin van hun uitverkorene met tak en wortel uitgeroeid, toen de stad Amsterdam 'op pene van het gegeesselt worden' een verbod op de liefdemei uitvaardigde. Als reden voor het verbod werd het behoud van het stadsgroen aangevoerd. In hoeverre deze wet gestoeld was op de toenemende ergernis, dat ondanks alle pogingen om het Meifeest te kerstenen, het heidense feest nog steeds volgens de oude gebruiken werd gevierd, blijft zeer de vraag.

Zelfs anno 2002 is men er niet in geslaagd om de heidense gebruiken geheel te vernietigen. Want als de oranjefurie langzaam overgaat in het kwijnend idealisme van de eerste mei, vieren heksen overal ter wereld Beltane; het van oorsprong heidense vruchtbaarheidsfeest, dat nog tot in de twintigste eeuw in verschillende varianten in West Europa onder namen als Meifeest en Walpurgisnacht als één van de belangrijkste volksfeesten werd gevierd. Tijdens Beltane staat de vereniging van de Godin, in haar hoedanigheid van Moeder Aarde als verleidelijke, vruchtbare vrouw, met de Vegetatiegod centraal.

Ten tijden van de Druïden werd het vee tussen twee vuren gedreven, en sprongen geliefden hand in hand over de vuren om de zegen van de Goden af te smeken over hun vereniging. Moderne heksen vieren Beltane door het uitvoeren van de rituelen, zoals die worden omschreven binnen hun coven of stroming. Heksen proberen hiermee de levenskracht te prikkelen en te vergroten, energie die ze vervolgens aanwenden om zaken in zichzelf of in hun omgeving een positieve stimulans te geven. De rituelen worden vaak beëindigd met het nuttigen van zelfgebakken koekjes en het drinken van kruidenwijn. Voor evenementenbier lopen ook de moderne heksen niet warm.

*April 2002,
Binnenkrant*